

Maria San Sebastian

*Hernani,
Gipuzkoa
(1926)*

Aurkibidea

Biografia

Hernaniko Telleri baserrian
jaio zen. Hiru senide izan
ziren; bi anai eta bera erdian.
Hemeretzi urte zituela
Fagollagako Usategieta
baserrira joan ziren bizitzera.
Fagollagako eskolan ibili zen
ikasten hamahiru urte bete
zituen arte eta esnea
banatzen askotan ibili zen
Hernanin amarekin batera.
Hogeita hamabi urte zituela
ezkondu zen eta Hernanin
bizi izan da geroztik ere.

Zintak

HER-047

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Ansa, Ainhoa
- **Data:** 2010-07-09
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Telleri baserria

- **Erref:** HER-047/002
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:02:14. **Bukatu:** 00:04:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Telleri baserria txikia zen. Lurreko sua zeukaten, argindarrik ez eta ura errekatik ekartzen zuten. Zazpi urte ingururekin etxean lan egin behar izaten zuten. Behien aurrean ibili behar izaten zuen.

2. Bolatokian ibiltzen ziren

- **Erref:** HER-047/006
- **Iraupena:** 0:03:24. **Hasi:** 00:09:20. **Bukatu:** 00:12:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Jokoak

Laburpena:

Hirubideetara joaten ziren bolatokira. Gizonentzako izaten bazen ere, tarteka umeak ibiltzen ziren. Nola jolasten zuten kontatzen du.

3. Apar oneko xaboia

- **Erref:** HER-047/009
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:15:36. **Bukatu:** 00:18:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Arropak nola garbitzen zituzten aipatzen du. Apar ona ateratzen zuen xaboia izaten zuten. Urak kare asko badu, zaila izaten da aparra ateratzea. Lixibaz ez du akordurik.

4. Gizonen eta emakumeen lanak

- **Erref:** HER-047/012
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:20:08. **Bukatu:** 00:21:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Gizonek beraien lanak izaten zituzten; emakumeak, berriz, haiei laguntzen aritzen ziren eta ondoren etxean.

5. Artoaren lanak

- **Erref:** HER-047/013
- **Iraupena:** 0:05:05. **Hasi:** 00:21:46. **Bukatu:** 00:26:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artoa
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Goldearekin lurrari buelta ematen zitzaion, gero harea pasatzen zen eta azkenik karramarroa, lurra harrotzeko. Alperra pasatzen zen hazia ereindakoan. Artoa maiatzean ereiten zen, bi-hiru aldiz jorratu, tontorra kendu eta hostoak kentzen zitzaizkion. Tontorra eta hostoak ganaduari ematen zitzaizkion. Artoa eskuz biltzen zuten, ganbaran utzi eta neguan aletzen zuten.

6. Dotrina euskaraz, liburuak erdaraz

- **Erref:** HER-047/019
- **Iraupena:** 0:04:36. **Hasi:** 00:40:00. **Bukatu:** 00:44:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Sakramentuak

Laburpena:

<p>Bederatzi urterekin egiten zen jaunartzea. Berak zortzi urterekin egin zuen, apaizak hala esanda. Dotrina eskolan eta elizan ikasten zuten, euskaraz. Liburuan zer irakurtzen zuten ez zuten ulertzen, erdaraz baitzen. Maistrak aholkua ematen zien ezezagunen bat ikusiz gero, ez hitz egiteko. Doña Kasilda zen irakaslea. Hamahiru urterekin utzi zion eskolara joateari.</p>

7. Garizumako sermoi gogorak

- **Erref:** HER-047/021
- **Iraupena:** 0:03:47. **Hasi:** 00:46:48. **Bukatu:** 00:50:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Garizuman kanpotik etorritako hizlariak ekartzen zituzten. Ereinotzun gertatutako pasadizo bat kontatzen du. Sermoiak gogorragoak izaten ziren. Predikatzailerak haiek ziren: Agirretxe, Garmendia... Jendea negarrez ere jartzen zuten. Aste Santuko prozesioaren ostean, kalean ere ematen zituzten.

8. Erramu bedeinkatua

- **Erref:** HER-047/023
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:54:19. **Bukatu:** 00:56:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk

Laburpena:

Ez du ezagutu baina entzuna du loreak eta botatzen zituztela Erramu Egunean. Erramua bedeinkatu egiten zuten. Adar handiak eramaten zituzten. Ekaitza zenean, sutara botatzen zuten bedeinkatutako erramua. Gurutzearekin batera soroan jartzen zuten erramua. Garizumaren lehen eguna izaten zen.

9. Garbiena Tolosako euskara

- **Erref:** HER-047/025
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:58:58. **Bukatu:** 01:00:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:

Euskara dena izan da Mariarentzat. Tolosako euskara dela garbiena entzun izan du txikitandik.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-12-04

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com